

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA EU ECOLABEL ZA TURIZAM

Blanka Grahovac Guberina

Služba za održivi razvoj

Sektor za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i
i zaštitu zraka, tla i mora

Radionica „Zeleni i održivi razvoj turizma”
Zagreb, 8. svibnja 2018.

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nacionalno nadležno tijelo za instrumente zaštite okoliša:

- **Eko-oznake**

- znak zaštite okoliša Europske unije – **EU Ecolabel**

- nacionalni znak zaštite okoliša - **Prijatelj okoliša**

- B2C komunikacija

- **Sustav za ekološko upravljanje**

- i neovisno ocjenjivanje (The European Eco-Management and Audit Scheme) – **EMAS**

- B2B komunikacija

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

- **dobrovoljni**
- promoviraju visok stupanj **okolišne učinkovitosti** proizvoda / usluge ili organizacije
- promoviraju **robu i usluge** sa smanjenim utjecajem na okoliš / okolišnim / ugljičnim otiskom i
- promoviraju **zeleno upravljanje** organizacijom
- cilj je smanjiti negativni utjecaj na okoliš, klimu, resurse i zdravlje
- dio opće politike zaštite okoliša i politike održive proizvodnje i potrošnje
- jaki alati u promicanju kružnog gospodarstva

EKO-OZNAKA EU-ECOLABEL – o znaku

- službena **eko-oznaka** **Europske unije**
- zajednička shema dodjele EU Ecolabel već 25 godina
- **dobrovoljni** instrument zaštite okoliša
- direktno usmjeren na tržište - **B2C** komunikacija
- uzima u obzir **cjeloživotni ciklus** (LCA) i značajne utjecaje proizvoda/usluge na okoliš tijekom ciklusa
- prema međunarodnoj normi za eko-označavanje ISO 14024 EU Ecolabel spada u **eko-oznaku Tipa I** (neovisna procjena sukladnosti proizvoda s mjerilima od treće strane)
- proizvodi su **konkurentniji** na zajedničkom tržištu

**EKO-OZNAKA EU ECOLABEL POKREĆE INOVACIJE
I NOVE TEHNOLOGIJE TE POTIČE RAZVOJ I
PROIZVODNJU „ZELENIH” PROIZVODA I USLUGA!**

EKO-OZNAKA EU-ECOLABEL- namjena

- dodjeljuje se **proizvodima (robe i usluge)** na tržištu Europske zajednice s manje nepovoljnim utjecajem na okoliš u odnosu na slične ili iste proizvode iz iste skupine proizvoda
- proizvodi moraju udovoljiti strogim **mjerilima EU** razvijenim za specifične skupine proizvoda
- **mjerila** uzimaju u obzir značajne utjecaje proizvoda na okoliš u cjeloživotnom ciklusu i pokazatelji su temeljem kojih se razlikuje utjecaj proizvoda na okoliš
- 25 skupina proizvoda i 1 skupina usluga za turistički smještaj

SVRHA:

- promovira visok stupanj **okolišne učinkovitosti** proizvoda
- putokaz potrošaču i turistu da se radi o **vjerodostojnom** proizvodu i usluzi
- znak **izvrsnosti i visoke kvalitete**
- **konkurentnost** na tržištu

EKO-OZNAKA EU-ECOLABEL- postupak i naknade

- **Pravilnik o znaku zaštite okoliša Europske unije – EU Ecolabel** (NN, broj 116/16) uređuje postupak dodjele i visinu naknada
- **Povjerenstvo za eko-oznake** provodi savjetodavne i stručne poslove vezano za dodjelu eko-oznaka (mišljenje o elaboratu i predlaže dodjelu znaka)

KORACI DODJELE:

- I. izrada **elaborata** o usklađenosti s mjerilima – ovlaštenik MZOE
- II. podnošenje zahtjeva za ishođenje znaka
- III. postupak po zahtjevu (Povjerenstvo za eko-oznake)
- IV. potpisivanje ugovora i dobivanje potvrde
- V. naknade

NAKNADE:

- **naknada za dodjelu znaka** (minimum)
 - 1600 kn mikro, mali i srednji subjekti gospodarstva
 - 2000 kn ostali
 - 2500 kn operateri iz zemalja u razvoju
- **godišnja naknada** za znak (0 kn za mikro i male subjekte i 500 kn za ostale)
- nema **naknada za inspekcijski nadzor**

EKO-OZNAKA EU-ECOLABEL U TURIZMU

- potrošači (korisnici usluge) su sve više svjesni važnosti zaštite okoliša
- javnost osjetljiva na kvalitetu proizvoda koje nabavlja i uslugu koju prima
- 4 od 5 kupaca u Europi žele kupovati okolišno prihvatljivije proizvode koji su propisno certificirani
- 80% turista odabire „zdravi“ okoliš pri odabiru odredišta svog putovanja
- više od 50% europskih turista odabire turistički smještaj koji propagira brigu o zaštiti okoliša

Povećana potreba za korištenjem materijala, proizvoda i usluga koje su prihvatljivije za okoliš povećani zahtjevi potrošača i turista za zaštitom okoliša

„Zelena” turistička usluga sa znakom EU Ecolabel osigurava:

- smanjenu količinu **energije** (grijanje, hlađenje, rasvjetu)
- smanjenu količinu **vode** (učinkovitost vodnih armatura, količina rublja)
- smanjenu količinu stvorenog **otpada** (razvrstavanje otpada, predmeti za jednokratnu uporabu, otpad od hrane)
- **upravljanje okolišem**, održavanje, **osposobljavanje osoblja...**

ZNAK EU-ECOLABEL U TURIZMU

U programu EU Ecolabel postoji skupina usluga iz sektora turizma za koje je moguće dobiti znak EU Ecolabel:

TURISTIČKI SMJEŠTAJ (TOURIST ACCOMODATION)

obuhvaća pružanje usluga **turističkog smještaja i usluga kampa** te bilo koje od sljedećih pomoćnih usluga:

- *usluga prehrane*
- *objekti za rekreaciju ili slobodno vrijeme*
- *zelene površine*
- *prostorije za jedinstvene događaje*
- *sanitarni objekti*
- *objekti za pranje i kuhanje*
- *objekti koji pružaju informacije*

ZNAK EU-ECOLABEL U TURIZMU- mjerila

Mjerila za skupinu Turistički smještaj:

- vrijede do 26. siječnja 2022. godine
- dostupna na stranici EK na svim jezicima i hrvatskom: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D0175&from=EN>)

Obvezna mjerila (smještaj mora biti sukladan u svakom mjerilu) - 22 mjerila

- Opća mjerila upravljanja (upravljanje okolišem, osposobljavanje osoblja, informacije, održavanje..)
- Energetska mjerila
- Mjerila u pogledu vode
- Mjerila u pogledu otpada i otpadnih voda
- Ostala mjerila

Neobvezna mjerila (smještaj je sukladan u dovoljnom broju mjerila) – 45 mjerila

- sustav bodovanja (min. 20)

ZNAK EU-ECOLABEL U TURIZMU

FB stranica „EU Ecolabel Hrvatska”

- oko 400 pratitelja
- oko 400 „like”ova
- <https://www.facebook.com/EU-Ecolabel-Hrvatska-917984185032743>

Portal Bookdifferent

- pregled hotela koji imaju eko-oznake koje su vjerodostojne i osigurane od treće strane
- sigurnost da je smještaj uistinu „zelen”
- gotovo 500 EU Ecolabel i 100 EMAS smještajnih jedinica
- https://www.bookdifferent.com/en/hotels/map/adults:2/label:*/

Katalog EU Ecolabel turističkog smještaja

- Europska komisija; stranica znaka EU Ecolabel
- gotovo 500 hotela i oko 70 kampova
- <http://ec.europa.eu/ecat/hotels-campsites/en>

EMAS – Eco-Management and Audit Scheme

- **dobrovoljni** instrument zaštite okoliša
- sustav **ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja**
- namijenjen svim **javnim i privatnim organizacijama** koje obavljaju određenu djelatnost s određenim utjecajem na okoliš
- promovira stalno unapređenje i učinkovitost s aspekta zaštite okoliša - postojano kontrolira i procjenjuje štetan utjecaj djelatnosti na okoliš, procjenjuje poboljšanje upravljanja i smanjenje okolišnog otiska i pruža relevantne informacije javnosti
- pristaje primijeniti više standarde zaštite okoliša nego što je zakonom propisano
- organizacijama EMAS jamči neovisnu procjenu upravljanja okolišem (**verifikaciju sustava**) i potvrdu sustava (**validaciju**) uz upis u nacionalni i EU registar organizacija sa sustavom

EMAS sustav - temelj

ISO 14001 je temelj za EMAS

- EMAS je **nadogradnja** na međunarodnu normu za sustav upravljanja okolišem ISO 14001
- organizacijama koje su već certificirane prema ISO 14001 normi bitno je olakšana registracija u EMAS, pod uvjetom da udovolje specifičnim zahtjevima sustava EMAS
- nije tržišni alat, ali je pokazatelj društveno odgovornog poslovanja
- B2B komunikacija

EMAS JAMČI DA CERTIFICIRANA ORGANIZACIJA IMA VIŠU RAZINU ODGOVORNOSTI PREMA OKOLIŠU!

EMAS sustav – dodatni zahtjevi

- stroži zahtjevi mjerenja i procjene okolišne učinkovitosti
- transparentno izvješćivanje prema javnosti kroz javno dostupnu verificiranu **Izjavu o okolišu** (javna objava izjave)
- veća uključenost zaposlenika u sustav ekološkog upravljanja
- usklađenost sa zakonskih propisima o zaštiti okoliša

Uredba o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno odjeljivanje (EMAS) NN 77/2014:

- **naknada za registraciju od 150 kn**
- **trošak** verifikacije i validacije od strane EMAS verifikatora

TROŠAK

HR Web:

<http://www.mzoip.hr/hr/okolis/eko-oznake.html>

EK Web:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/eu-ecolabel-for-consumers.html>

Hvala na pažnji!

Blanka Grahovac Guberina
Služba za održivi razvoj
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
blanka.grahovacguberina@mzoe.hr

eko-oznake@mzoe.hr
emas@mzoe.hr
FB EU Ecolabel Hrvatska